

SOPIMUS SUOMEN LUONTOKESKUS HALTIAN TOIMINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

1. Sopijaosapuolet

1) Solvalla Nedre Ab	Y-tunnus: 2348515-1
2) Espoon kaupunki	Y-tunnus: 0101263-6
3) Metsähallitus	Y-tunnus: 0116726-7
4) Helsingin kaupunki	Y-tunnus: 0201256-6
5) Vantaan kaupunki	Y-tunnus: 0124610-9
6) Kauniaisen kaupunki	Y-tunnus: 0203026-2
7) Kirkkonummen kunta	Y-tunnus: 0203107-0
8) Vihdin kunta	Y-tunnus: 0131905-6

2. Sopimuksen kohde

Tämä sopimus koskee Suomen luontokeskus Haltian toiminnan järjestämistä ja sen rahoituksen jakautumista sopijaosapuolten kesken. Tällä sopimuksella sopijaosapuolet sopivat keskinäisestä yhteistyöstä Suomen luontokeskus Haltian tavoitteiden ja periaatelinjausten toteuttamiseksi sekä toiminnan järjestämisestä ja sen rahoittamisesta.

Tämä sopimus korvaa 23.11.2007 allekirjoitetut Sopimuksen Nuuksiokeskuksen toiminnan järjestämisestä ja Pöytäkirjan Nuuksiokeskus – yhteistoimintaryhmän roolista ja tehtävistä. Tällä sopimuksella ei muuteta edellä mainituissa sopimuksissa määriteltyjä sopijaosapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia, vaan lähinnä päivitetään ja täsmennetään yhteistoiminnan muotoja ja kustannusvastuita luontokeskuksen toiminnassa.

3. Sopimuksen tausta

Suomen luontokeskus Haltian (työnimenä oli Nuuksion luontokeskus) esiselvitys laadittiin 11/2002 – 03/2003 ja sitä jatkettiin 03/2004 – 06/2005 valtion toiseen lisätalousarvioon (11/2005) sisältyneen rahoituksen turvin. Ympäristöministeriön tilauksesta Metsähallitus laati luontokeskusratkaisua koskevan esityksen, joka perustui kustannusten jakoon valtion, kuntien ja muiden toimijoiden kesken. Tavoitteena oli, että Suomen luontokeskus Haltiasta, Nuuksion kansallispuistosta ja ympäröivästä järviylängöstä luodaan pääkaupunkiseudun luonnossa virkistäytymisen ja luontomatkailun pääkohde sekä kansainvälisestikin kiinnostava ikkuna Suomen luontoon

Vuoden 2006 II:ssa lisätalousarviossa momentille 35.20.88 (osakkeiden hankkiminen) eduskunta hyväksyi määrärahan 6.500.000 euroa valtion osuudeksi luontokeskuksen rakentamiseksi perustettavasta osakeyhtiöstä. Yhtiön perustamisedellytyksenä oli, että osakkaiksi tulisivat Metsähallituksen lisäksi ainakin Espoon kaupunki ja Solvallon urheiluopiston omistajatahot. Lisäksi määrärahan edellytyksenä oli, että

pääkaupunkiseudun kunnat sitoutuisivat omalta osaltaan vastaamaan luontokeskuksen toiminnan ja kiinteistön ylläpidon menoista siten, että Metsähallituksen osuus vuosittaisista käyttömenoista on noin 20 %.

Määrärahopäätös nojautui pääyhteistyötahojen (Metsähallitus, Espoo, Helsinki, Vantaa sekä Solvallon urheiluopiston omistajatahot) välisiin neuvottelutuloksiin jatkosuunnittelusta, hankkeeseen osallistumisesta, hankkeen toteutuksen ja rahoituksen päälinjauksista.

Edellä mainittujen päätösten mukaisesti Metsähallitus, Espoon kaupunki ja Solvalla Ab perustivat 25.2.2008 rekisteröidyn Nuuksiokeskus - nimisen osakeyhtiön. Nuuksiokeskus Oy on perustettu omistamaan ja hallinnoimaan Suomen luontokeskus Haltian tiloja.

Nuuksiokeskus Oy vastaa kohteen rakennusinvestoinneista ja kiinteistönpidon hallinnosta. Osakeyhtiölle kuuluu kiinteistön ja sillä sijaitsevan rakennuksen kiinteistönpito, jolla kiinteistön kunto, arvo ja ominaisuudet säilytetään. Kiinteistönpitoon kuuluu mm. kiinteistöhoito ja kunnossapito.

Luontokeskuksen rakennustyöt aloitettiin heinäkuussa 2011. Rakennus näyttelyineen valmistuu ja avataan yleisölle toukokuussa 2013.

4. Suomen luontokeskus Haltian tavoitteet

Suomen luontokeskus Haltian tavoitteet lisätalousarvion määrärahopäätöksen mukaan ovat:

1. Luoda Suomen luontokeskus Haltiasta ja järviylängöstä pääkaupunkiseudun luontomatkailemisen pääkohde sekä kansainvälisestikin kiinnostava ikkuna Suomen luontoon.
2. Luoda Suomen luontokeskus Haltiasta pääkaupunkiseudun luontokasvatuksen pääkohde, joka palvelee pääkaupunkiseudun noin 300 000 lasta ja nuorta.
3. Monipuolistaa ja parantaa luonnon virkistyskäytön, ulkoilun ja liikunnan palveluja pääkaupunkiseudun noin 1,3 miljoonalle asukkaalle ja näin lisätä hyvinvointia.
4. Luoda Suomen luontokeskus Haltiasta yhdessä Solvallon urheiluopiston kanssa kokonaisuutena merkittävä terveysliikunnan ja terveyskasvatuksen paikka.

Suomen luontokeskus Haltiassa esitellään koko pääkaupunkiseudun viherkehää ja myös Sipoonkorven kansallispuistoa.

5. Yhteistyön muoto ja toiminnan järjestäminen

Luontokeskuksen toimintaa ohjaa luontokeskus Haltian toimintaryhmä, joka määrittelee vuotuisesti luontokeskuksen toiminnan tavoitteet, periaatteet ja laajuuden.

Toimintaryhmään kuuluu yksi edustaja kullakin sopijaosapuolelta. Kukin sopijaosapuoli vastaa siitä, että sen edustajalla on tarpeellinen toimivalta osallistua ja myötävaikuttaa työryhmän toimintaan ja päätöksentekoon. Toimintaryhmä pyrkii työssään yksimielisyyteen. Toimintaryhmän kutsuu koolle Metsähallitus.

Toimintaryhmän ohjauksen sekä käytettävissä olevien varojen pohjalta Metsähallitus esittää toimintaryhmälle vuosittain luontokeskuksen toimintasuunnitelman ja toimintabudjetin sekä raportoi niiden toteutumisesta. Tämän sopimuksen liitteenä on luontokeskuksen toimintabudjetti vuodelle 2013.

Toimintaryhmän toiminta- ja kokousmenettelyistä voidaan sopia tarkemmin toimintaryhmän erillisellä työjärjestyksellä. Metsähallituksella on luontokeskuksen toiminnan järjestämisen vetovastuu. Metsähallitus tekee luontokeskuksesta vuokrasopimuksen Nuuksiokeskus Oy:n kanssa. Ennen vuokrasopimuksen tekemistä sopijaosapuolille tulee varata mahdollisuus kommentoida vuokrasopimusta. Metsähallitus sisällyttää vuokran luontokeskuksen toiminnan kuluihin ja laskuttaa sopijaosapuolten osuudet kustannuksista neljä kertaa vuodessa.

Luontokeskuksen johtaja vastaa luontokeskuksen toiminnasta ja raportoi suoraan Metsähallitukselle sekä toimintaryhmälle. Metsähallitus palkkaa luontokeskuksen johtajan, jonka palkkakulut sisällytetään luontokeskuksen toiminnan kuluihin. Toimintaryhmää on kuultava ennen johtajan valintaa.

Toimintaryhmä ohjaa ja seuraa luontokeskuksen toimintabudjettia, kustannusten kehitystä ja osallistuu tämän sopimuksen mukaisesti luontokeskuksen toiminnan kehittämiseen ja ylläpitoon.

6. Luontokeskuksen toiminnan ja ylläpidon rahoittaminen

Sopijaosapuolet sitoutuvat jakamaan luontokeskuksen ylläpidosta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja toimimaan niiden periaatteiden ja jakoperusteiden mukaan siten kuin tässä sopimuksessa on määritelty ja sovittu.

Sopijaosapuolten maksamat luontokeskuksen ylläpito- ja toimintakulut ovat palvelumaksua, jota vastaan sopijaosapuolet saavat vastiketta yhteisesti sovittavalla tavalla.

Luontokeskuksen toimintakuluja ovat keskuksen toiminnasta ja sen näyttelyiden toteuttamisesta aiheutuvat kulut. Tällaisia ovat mm. hallinto- ja henkilöstökulut sekä muut toimintakulut kuten esim. vakuutukset, koneet ja laitteet, tietotekniikka, viestintä, esittely-, näyttely-, materiaali- ymv. kulut sekä Nuuksiokeskus Oy:lle maksettavat vuokratulot.

Osakeyhtiössä vuokran suuruus määritellään siten, että se kattaa yhtiön ylläpitokulut ja korvausinvestoinnit, mutta yhtiön ei ole tarkoitus tuottaa voittoa. Korvausinvestoinneilla tarkoitetaan pääoman kulumisen kattavia investointeja, jotka

ovat tarpeen kiinteistön, rakennuksen sekä näyttelyiden arvon ja ominaisuuksien ylläpitämiseksi.

Korvausinvestointeja ovat tiedossa olevat peruskorjauskulut tai vähintään viiden vuoden välein päivitettävässä korjaustarvearviossa arvioidut korjauskulut sekä muut sellaiset kiinteistöön tai näyttelyyn kohdistuvan kulumisen tai rikkoutumisen vuoksi ilmenneet peruskorjaustarpeet, joita arviossa ei ole osattu ottaa huomioon.

Sopijaosapuolet eivät vastaa luontokeskuksen uudisrakennuskuluista eivätkä muista rakennusinvestoinneista, joista vastaa Nuuksiokeskus Oy. Kiinteistönpidon kulut Nuuksiokeskus Oy laskuttaa vuokran muodossa vuokralaisena toimivalta Metsähallitukselta, joka veloittaa ko. kulut sopijaosapuolilta.

Metsähallitus vastaa siitä, että toimintaryhmä saa riittävästi ja riittävän ajoissa tietoa ja mahdollisuuden vaikuttaa luontokeskuksen nettokustannusten muodostumiseen mm. siten, että vuokraan sisällytetään riittävät korvausinvestoinnit rakennuksen arvon säilyttämiseksi. Vuokran suuruus määritellään tältä osin viimeisimmän korjaustarvearvion pohjalta tasaeräisten korvausinvestointien mahdollistamiseksi kuitenkin siten, että arviosta poikkeavat ja myöhemmin ilmenneet korjaustarpeet huomioidaan myös vuokran suuruutta määritettäessä.

Jos arvioitu kustannustaso ylittyy edellisen tilikauden tuloksesta elinkustannusindeksillä tarkistettuna muutoin kuin yllättävien ja välttämättömien korvausinvestointikulujen perusteella nousseen tilavuokran johdosta, tulee Nuuksiokeskus Oy:n neuvotella ylityksistä sopijaosapuolten kanssa. Perusindeksinä on syyskuun 2012 pisteluku 1872 ja tarkistusindeksinä on tarkastusajankohtana tiedossa oleva viimeksi julkaistu pisteluku.

Sopijaosapuolet eivät vastaa rakennuksen mahdollisista laajennuskuluista tai laajennuksen ylläpitokuluista. Luontokeskus saa tuloja pääsylipuista, myyntituotteista, palveluista ja käyttökorvauksista, jotka käytetään luontokeskuksen bruttokulujen kattamiseen. Jäljelle jäävät toiminnan nettokustannukset jaetaan osapuolten kesken.

7. Kustannusten jakautuminen sopijaosapuolten välillä

Lisätalousarvion rahoituspäätöksen mukaan valtion osuus luontokeskuksen toiminnan ja kiinteistön ylläpidon menoista on 20 % ja muiden yhteistyötahojen 80 %.

Toiminta- ja ylläpitokustannuksista kohdennetaan seuraavasti

- Metsähallitus 20 %

- Solvalla Nedre Ab 5 % ja

- kunnat (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kirkkonummi, Kauniainen ja Vihti) yhteensä 75 %.

Kuntien osuus 75 % jaetaan käyttäjämäärien suhteessa. 1. ja 2. toimintavuonna osuudet ovat: Espoo 46,7 %, Helsinki 40,0 %, Vantaa 6,7 %, Kauniainen 2,2 %, Kirkkonummi 2,2 % ja Vihti 2,2 %. 3. Toimintavuonna eli vuonna 2015 ja tämän

jälkeen joka 3. vuosi kuntien keskinäiset jako-osuudet tarkistetaan käyttäjämäärien perusteella ja muutetaan.

Metsähallituksessa luontokeskuksen tilit ovat oma kustannuspaikkansa. Metsähallitus laskuttaa toteutuneet nettokustannukset osapuolilta jälkikäteen neljä kertaa vuodessa. Laskituksen yhteydessä on erittely kuluista. Vuotuisen tilikauden päätyttyä Metsähallituksen tilintarkastajat antavat lausunnon tilinpidosta sekä siitä, että tilitapahtumat kohdistuvat luontokeskukseen ja ovat budjetin mukaisia.

8. Sopimusrikkomus ja sopimuksen purkaminen

Mikäli sopijaosapuoli rikkoo tätä sopimusta tai toimii sitä vastaan, on tämä velvollinen maksamaan välittömästi toisille sopijaosapuolille yhteisesti sopimussakkona määrän, joka vastaa rikkomisesta saatua hyötyä. Sopimussakon määrä on kuitenkin aina vähintään 50 000 euroa. Sopimussakko jakautuu sopijapuolten välillä niiden maksuosuuksien suhteessa. Tämän lisäksi tätä sopimusta rikkonut sitoutuu korvaamaan toisille sopijaosapuolille aiheuttamansa vahingon kohdan 9 mukaisesti.

Muilla sopijaosapuolilla on ainoastaan yhdessä oikeus purkaa sopimus, mikäli sopijaosapuoli oleellisesti rikkoo sopimusehtoja. Mikäli sopimusrikkomus on korjattavissa, sopimuksen purkaminen edellyttää kuitenkin, ettei sopimusrikkomukseen syyllistynyt ole korjannut sopimusrikkomustaan kirjallisesti asetetun kohtuullisen, kuitenkin vähintään kolmenkymmenen (30) päivän määräajan puitteissa. Sopimuksen purkaminen ja selvitys purkamisen syystä on toimitettava kirjallisesti. Sopimuksen purkavilla sopijaosapuolilla on oikeus saada sopimuksen rikkoneelta sopijaosapuolelta korvaus syntyneistä vahingoista.

9. Vahingonkorvausvelvollisuus

Sopijaosapuolet vastaavat vahingosta, jonka ne aiheuttavat toisille sopijaosapuolille huolimattomuudellaan tai laiminlyönnillään. Sopijapuolet eivät kuitenkaan vastaa toisille sopijapuolille aiheutuneesta välillisestä vahingosta.

Vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitus ei koske tapausta, jossa on kyseessä sopijapuolen tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttama vahinko.

10. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolilla ei ole oikeutta siirtää tätä sopimusta tai siihen kuuluvia oikeuksia tai velvoitteita kokonaan tai osittainkaan kolmannelle paitsi kohdan 13 mukaisissa tapauksissa.

11. Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa tai täydentää vain, mikäli sopijaosapuolet ovat siitä kirjallisesti yksimielisesti sopineet.

12. Erimielisyydet

Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse. Mikäli sopijaosapuolten keskinäisissä neuvotteluissa ei päästää yksimielisyyteen, voidaan asia saattaa lopullisesti ratkaistavaksi Helsingin käräjäoikeudessa.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan heti kun sopijaosapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa 20 vuotta käyttöönottoa seuraavan vuoden alusta. Kolme vuotta ennen sopimuskauden päättymistä sopijaosapuolet käynnistävät neuvottelut sopimuksen jatkamiseksi.

Kesken sopimuskauden sopimus voidaan päättää ainoastaan sopijaosapuolten yhteisellä päätöksellä tai mikäli luontokeskusta käytetään olennaisesti muuhun kuin sopimuskohtaan 4 mukaiseen käyttötarkoitukseen.

Sopimuksen kokonaistarkastelu toteutetaan vähintään viiden vuoden välein. Mikäli sopimuksen voimassa ollessa valtion eli omistajatahon tekemien uudelleenjärjestelyiden tai muiden päätösten vuoksi alkuperäisen sopimuksen ja toiminnan tarkoitus olennaisesti muuttuisi, neuvottelevat sopijaosapuolet sopimuksen muutostarpeista.

Mikäli sopimuksen voimassa ollessa sopijaosapuolten, valtion, kuntien tai kuntayhtymien tehtävien hoito tai uudelleenjärjestelyt aiheuttavat muutoksia osapuolten oikeushenkilöasemaan, sen lakkaamisen tai yhdistymisen muuhun toimijaan, sopijaosapuoli vastaa siitä, että tämä sopimus oikeuksineen ja velvoitteineen siirtyy kokonaisuudessaan sen sijaan tulevan toimijan vastattavaksi.

14. Allekirjoitukset

Tämä sopimus on tehty kahdeksana kappaleena, yksi kullekin sopijaosapuolelle.

Vantaalla _____ kuuta 2013

ESPOON KAUPUNKI

VANTAAN KAUPUNKI

HELSINGIN KAUPUNKI

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

VIHDIN KUNTA

KIRKKONUMMEN KUNTA

METSÄHALLITUS

SOLVALLA NEDRE AB